

7.SINIF 6. ÜNİTE ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

SOSYAL BİLGİLER

Bu kitapçık MERSİN Ölçme Değerlendirme Merkezi
tarafından hazırlanmıştır.

1. Aşağıdaki bilgilerin doğru veya yanlış olduğunu ilgili yerlere (X) işareti koyarak belirtiniz.

CÜMLELER-İFADELER	Yanlış	Doğru
1. Ülke yönetimine katılmamızı sağlayan haklara siyasi haklar denir.		
2. Anayasa, devletin yönetim biçimini, yasama, yürütme, yargı güçlerinin nasıl kullanılacağını gösteren ve vatandaşların kamu haklarını bildiren temel yasadır.		
3. Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk muhalefet partisi Serbest Cumhuriyet Fırkası'dır.		
4. Osmanlı Devleti, Avrupa devletlerinin azınlık hakları konusundaki isteklerini yerine getirmek için Islahat Fermanı'nı yayımlamak zorunda kalmıştır.		
5. Türkiye Cumhuriyeti'nin yargı organı TBMM'dir.		
6. Tanzimat Fermanı, Türk tarihinde padişahın yetkilerini sınırlayan ilk belgedir.		
7. Anayasamızın 2. maddesi Türkiye Cumhuriyeti'nin temel niteliklerini belirtir.		
8. Yasama, yürütme ve yargı güçlerinin bir kişide olmasına demokrasi denir.		

2. Aşağıda verilen kavramların başındaki harfleri kullanarak uygun açıklamalarla eşleştiriniz.

☐	1. Fransız İhtilali sırasında Fransa'da bütün insanların temel hak ve özgürlüklere sahip olduğu kabul edildi.
☐	2. İngiltere Kralı I. John (Con), bu antlaşma ile kendi yetkilerini sınırlandırdı.
☐	3. Eski Türk inancına göre devlet yönetme yetkisinin bir kişiye Tanrı tarafından verilmesidir.
☐	4. M.Ö. 6 ve 4. yüzyıllarda demokrasi ilk olarak bu ülkede doğrudan demokrasi şeklinde uygulanmıştır.
☐	5. Toplumunu ilgilendiren herhangi bir sorun, olay veya konu hakkında halkın benimsediği genel düşünce veya ortak görüş.
☐	6. Osmanlı Devleti'nde devlet işlerinin görüşülüp karara bağlandığı yerdir.
☐	7. Egemenliğin kullanılması kısıtlanamaz; bir kişiye, bir zümreye veya sınıfa bırakılamaz.

A. Eski Yunan Devleti
B. Kut anlayışı
C. Demokratik Devlet
D. Magna Carta Libertatum
E. İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirgesi
F. Kamuoyu
G. Referandum
H. Divan-ı Hümayun

3. Harfleri karışık şekilde verilen kelimeleri, açıklamaları dikkate alarak düzeltiniz. Kutucuklara ilgili açıklamanın numarasını yazarak eşleştiriniz.

☐	A) LVEDALYOESST	☐	B) TELKVEDİAL	☐	C) KÇILIKRI
☐	D) LİLTKVİMELEİ	☐	E) İSAİPKATRİTRİ	☐	F) TEİMTURHALAEİFPS
☐	G) AFEDİTTİNESK	☐	H) ÖTRE	☐	I) AMUDNEREFR

1. Millet adına millet için karar veren, seçimle göreve gelen kişilerdir
2. Türk tarihinde padişahın yetkilerini sınırlayan ilk belgedir.
3. İnsanların toplumsal özelliklerini, biyolojik ve ırksal özelliklerine indirgeyerek bir ırkın başka ırklara üstün olduğunu öne süren öğretilerdir.
4. Anayasa değişikliği, yasaların kabulü gibi önemli meselelerde halkın iradesini belirlemek amacıyla yapılan oylamalardır.
5. Bir toplulukta benimsenmiş, yerleşmiş davranış ve yaşama biçimlerinin, kuralların, görenek ve geleneklerin, ortaklaşa alışkanlıkların, tutulan yolların bütünüdür.
6. Din ve devlet işlerinin birbirinden ayrıldığı devlettir.
7. Demokraside ülkeyi yöneten parti dışında olan parti veya partilerdir.
8. Ekonomik ve sosyal alanlarda bireylere sosyal güvenlik ve adalet sağlayıcı politikalar üreten devlet modelidir.
9. Devlet yönetimini elinde bulunduran ve devlet gücünü kullanma yetkisine sahip partidir.

4. Aşağıda verilen tanımların hangi kavramlara ait olduklarını yayıraç içine yazınız.

- a. Bireyin başkalarına zarar vermeden istediği her şeyi yapabilmesidir. (.....)
- b. Bir toplumda bireylerin toplum ve devlete karşı hak ve ödevler açısından aynı konumda olmasıdır. (.....)
- c. Halkın kendi kendini yönetmesi esasına dayanan yönetim biçimidir. (.....)
- d. Yönetme yetkisinin bir grubun elinde olduğu yönetim şeklidir. (.....)
- e. Anayasamıza göre Türk milleti adına bu yetkiyi bağımsız mahkemeler kullanır. (.....)
- f. Kralın yanında halk meclisinin bulunduğu yönetim şeklidir. (.....)
- g. Yasama, yürütme ve yargı yetkisinin tek bir kişi veya kurumda toplanmasıdır. (.....)
- h. Din ve devlet işlerinin birbirinden ayrılmasıdır. (.....)
- i. Türk gelenek - görenekleri, hükümdarın emirleri ile kurultayda alınan kararlardan oluşan yazısız kurallardır. (.....)

5. Kutucukların yanında harfleri karışık olarak verilen kavramları düzelterek kutucuklara yerleştiriniz. Numaralanmış kutucuklardaki harfleri kullanarak şifreyi çözünüz.

YATLRUUK	<input type="text"/>	<input type="text"/>	6	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>		
RŞAINOM	<input type="text"/>	4	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>		
BREAD	1	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>		
KİLKİAL	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	5	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>		
NİSASEUNAK	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	8	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
EERTVŞEM	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	2	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
KTİİLŞE	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	9	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
LIMITAK	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	3	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
ZİNATMAT	<input type="text"/>	7	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Şifre Kutusu	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	1	2	3	4	5	6	7	8	9

6. Aşağıdaki tabloda Etkin Vatandaşlık ünitesi ile ilgili ifadeler verilmiştir.

Boş bırakılan alanları bu ifadelerden doğru olanlarını yazarak cümleleri anlamlı hale getiriniz?

Menemen Olayı	kurultay	Anayasa	Şeyh Said İsyanı	Halk Fırkası
güçler ayrılığı	kamuoyu	Kanun-i Esasi	Türk Medeni Kanunu	

- a. Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası, ile ilgili olduğu gerekçesiyle kapatılmıştır.
- b., bir devletin yönetim biçimini belirten yasama, yürütme ve yargı güçlerinin nasıl kullanılacağını gösteren, yurttaşların kamu haklarını belirten temel yasadır.
- c. Eski Türk Devletleri'nde devlet işleri adı verilen bir mecliste görüşülür ve karara bağlanırdı.
- d. Toplumunu ilgilendiren olaylarda halkın büyük bir kesimince benimsenen düşünceleredenir.
- e. Yasama, yürütme ve yargı yetkilerinin farklı kurumlar tarafından kullanılmasınadenir.
- f. II. Abdülhamit'in tahta çıkmasından sonra Türk milletinin ilk anayasası yürürlüğe girmiştir.
- g. Mustafa Kemal Atatürk tarafından kurulan Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk siyasi partisi
- h. ile Türk kadınına ekonomik, sosyal ve kültürel alanda birçok hak tanınmıştır.

7. Aşağıda verilen bilgileri uygun oldukları devlet niteliğine göre işaretleyiniz.

Özellikler/Bilgiler	Hukuk Devleti	Sosyal Devlet	Laik Devlet
a. Din ve devlet işlerinin birbirinden ayrıldığı devlettir.	☐	☐	☐
b. Afetzedede, yardıma muhtaç, yaşlı halk için faaliyetlerde bulunan devlettir.	☐	☐	☐
c. Kanun koyucuların da kanunlara uymak zorunda olduğu devlete denir.	☐	☐	☐
d. Ekonomik, sosyal ve kültürel açıdan geri kalmış ya da güçsüz insanların, toplumun genel refah seviyesine ulaşması için çaba harcayan devlettir.	☐	☐	☐
e. Bir kişiye ya da gruba ayrıcalık tanınmayan, kanunların önünde herkesin eşit olduğu devlettir.	☐	☐	☐
f. Devlet ve devlet adamları her türlü inanca karşı saygı duymaktadır.	☐	☐	☐

8. Aşağıdaki açıklamalarda Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin vurgulanan niteliğini ilgili paragrafın altına yazınız?

1) Bu ülkelerde, bir yandan ulusal geliri artırmak, diğer yandan da bireylerin yaşam düzeyini yükseltmek, onların da ulusal gelirden anlamlı bir pay almalarını sağlamak ana hedeftir. Devlet bir yandan kalkınmak, bir yandan da bireylerin yaşam düzeyini yükseltmek için özel önlemler alıp bu iki ana görevi dengeli bir biçimde yürütmek zorundadır.

.....

2) Devlet yönetimi dinî esaslar üzerine kurulmamıştır. Din ve vicdan hürriyeti vardır. Bütün vatandaşlar özgür bir şekilde istedikleri dini, mezhep ve ideolojik inançlara sahip olabilirler. Devlet vatandaşlara eşit muamelede bulunur.

.....

3) Yöneticiler seçimle iş başına gelir. Vatandaşlar seçme ve seçilme hakkına sahiptir. Herkesin eşit oy hakkı vardır. Seçimlerde oylama gizli, oyların sayımı açık yapılır. Böylece millet sahip olduğu egemenlik hakkını temsilcileri olan milletvekilleri aracılığıyla kullanır.

.....

9. Verilen açıklamalarla demokrasinin temel ilkelerini eşleştiriniz.

1-Birden çok siyasi parti sayesinde farklı siyasi düşünceler kendilerini ifade etme imkanı bulabilir. Farklı seçenekler içerisinde istediği partiye oy veren insanlar çoğulcu bir demokrasi ortamı yaşatırlar.

5-Herhangi bir kısıtlamaya veya zorlamaya bağlı olmaksızın düşüncelerini açıklayabilirler ve istedikleri davranışları yapabilirler.

**DEMOKRASİNİN
TEMEL İLKELERİ**

2-Demokrasilerde egemenlik, yani yönetme yetkisi millete aittir. Millet bu yetkisini seçimlerde kullanır.

4-Tüm vatandaşlar kanun önünde eşittir. Devletin sunduğu hizmetlerden de vatandaşlar eşit şekilde yararlanır.

3-Vatandaşlar yöneticilerin belirlenmesi amacıyla yapılan seçimlerde oy vererek seçme hakkını kullanırlar.

EŞİTLİK

ÇOĞULCULUK

KATILIM

ÖZGÜRLÜK

MİLLİ EGEMENLİK

10. Aşağıda verilen kavramları ilgili şemalara kronolojik sıralamaya uygun olarak yerleştiriniz.

Tanzimat Fermanı

Meşrutiyetin İlanı

Sened-i İttifak

Islahat Fermanı

Serbest Cumhuriyet Fırkası

Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası

Cumhuriyet Halk Fırkası

1-.....

2-.....

**Osmanlı Devleti'nde Yaşanan
Demokratik Gelişmeler**

3-.....

4-.....

A-.....

**Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nde Atatürk Dönemi Çok Partili Hayata
Geçiş Denemeleri Sonucu Kurulan Partiler**

B-.....

C-.....

11. Aşağıdaki tabloda uygun seçeneklere (X) işareti koyunuz.

	Demokratik Olan	Demokratik Olmayan
a. Eve alınacak mobilyaların rengine babanın karar vermesi	☐	☐
b. Sınıfta başkan seçilirken tüm öğrencilerin oy kullanması	☐	☐
c. Kızılay kulübünün yapacağı faaliyetleri başkanın belirlemesi	☐	☐
d. Aynı odayı paylaşan iki kardeşin oda kurallarını birlikte oluşturması	☐	☐
e. Sınıfta uyulması gereken kuralların sınıfça belirlenmesi	☐	☐

12. Okulumuzda karşılaştığımız demokratik ve antidemokratik olarak nitelendirebileceğimiz uygulamalara birer örnek veriniz.

Demokratik olan; _____

.....
.....
.....
.....

Antidemokratik olan; _____

.....
.....
.....
.....

13. Aşağıdaki numaralandırılmış kutucuklarda etkin vatandaşlık ile ilgili kavramlar verilmiştir. Aşağıda verilen soruları kavramların numaralarını kullanarak cevaplayınız.

1- Milli Egemenlik

2- Seçme ve seçilme

3- Katılım

4- Siyasi Partiler

5- Kişi Egemenliği

6- Çoğulculuk

7- Mutlakiyet

8- Eşitlik

9- Hukuk üstünlüğü

a. Yukarıda yazılanlardan hangileri demokratik ülkelerde görülür?

.....

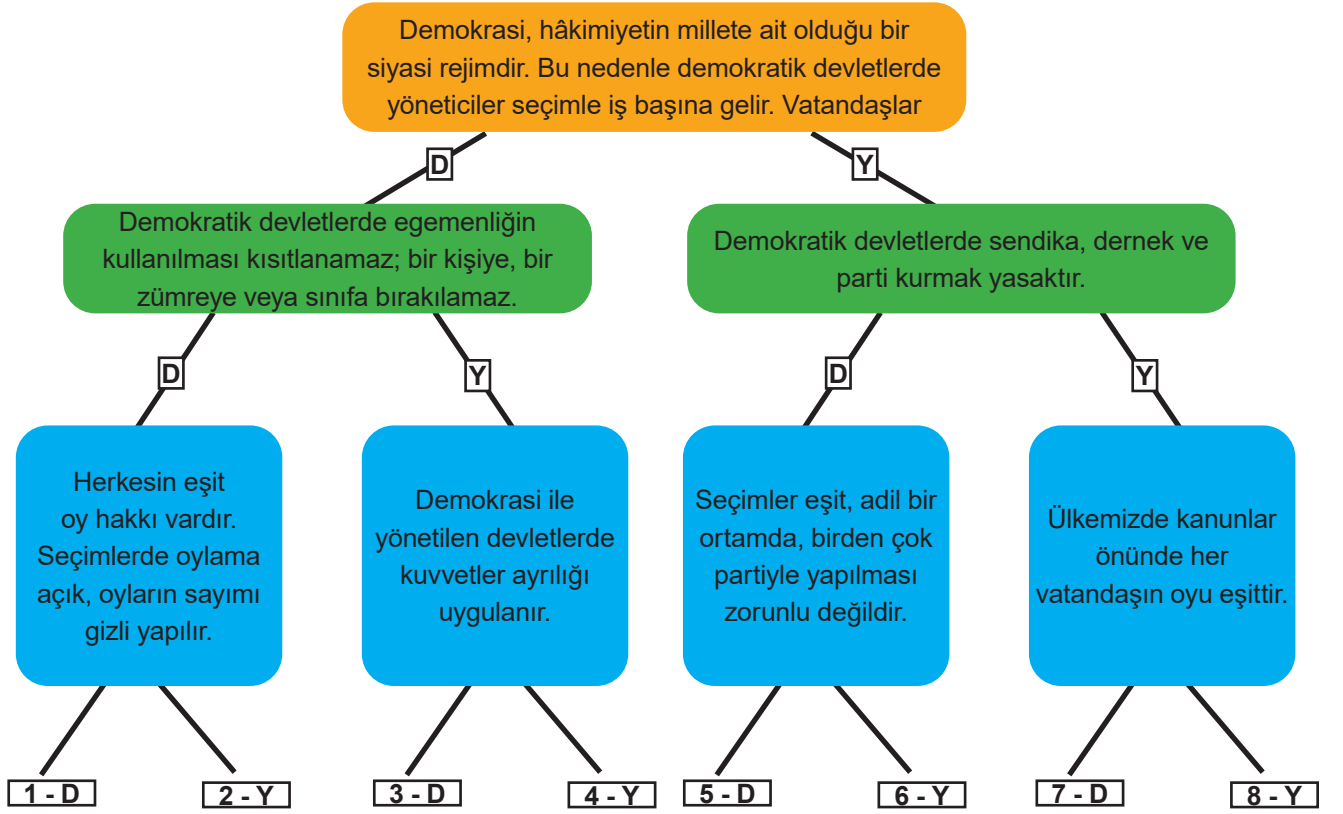
b. Verilen kutucuklardan hangileri demokrasi yönetimine uymamaktadır?

.....

14. Aşağıdaki tabloda yönetim şekilleri ile bu yönetim şekillerine uygun açıklamaları (✓) işareti koyarak eşleştiriniz.

Yönetim Şekilleri	Egemenliğin tek kişide toplanmasıdır.	Yönetimin bir zümre veya gruba ait olmasıdır.	Devlet yönetiminin din kurallarına göre yönetilmesidir.	Egemenliğin kaynağının halkın iradesinde olmasıdır.
TEOKRASİ				
OLİGARŞİ				
DEMOKRASİ				
MONARŞİ				

17. Aşağıda “demokrasi” konusuyla ilgili oluşturulmuş dallanmış ağaç verilmiştir. Bu şema doğru takip edildiğinde kaçınıcı çıkışa ulaşılır?

18. Aşağıda verilen cevaplara uygun sorular yazınız.

1-

Yasama, yürütme ve yargı güçlerinin bir kişide olduğu yönetim şeklidir.

2-

Kişinin kendi eylemleri ya da yetki alanına giren bir olayın sonuçlarını üstlenmesidir.

3-

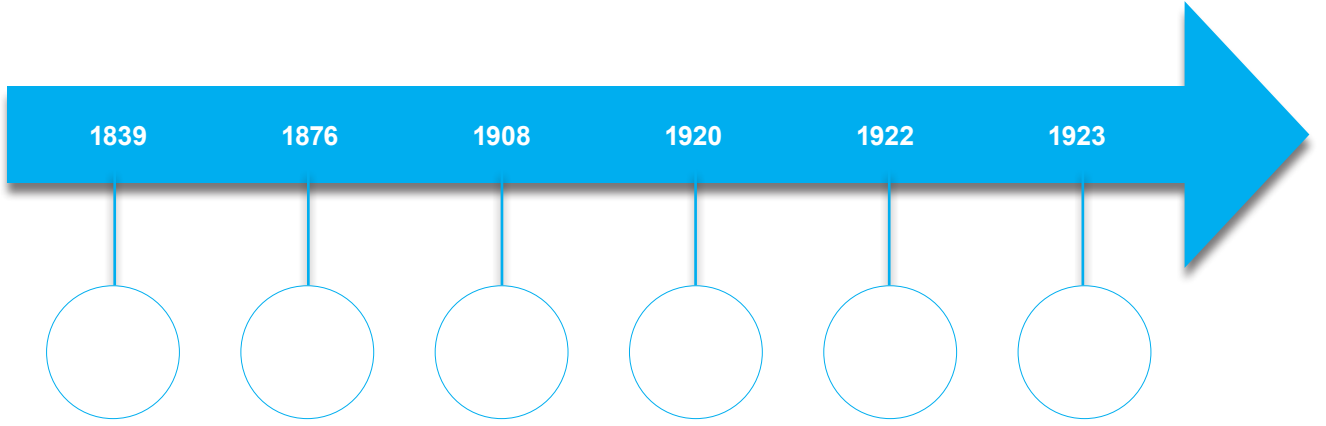
Millet adına millet için karar veren, seçimle göreve gelen kişilere denir.

4-

Mecliste oy birliği sağlanıp çözüm üretilmeyen bir meselede ne yapılacağını halka sorulmasıdır.

21. Aşağıda numaralandırılarak verilen gelişmeleri, tarih şeridindeki doğru tarih ile eşleştiriniz.

1.Saltanatın kaldırılması	2. I. Meşrutiyet'in ilanı
3. Cumhuriyetin ilanı	4. TBMM'nin açılması
5. II.Meşrutiyet'in ilanı	6. Tanzimat Fermanı'nın yayınlanması

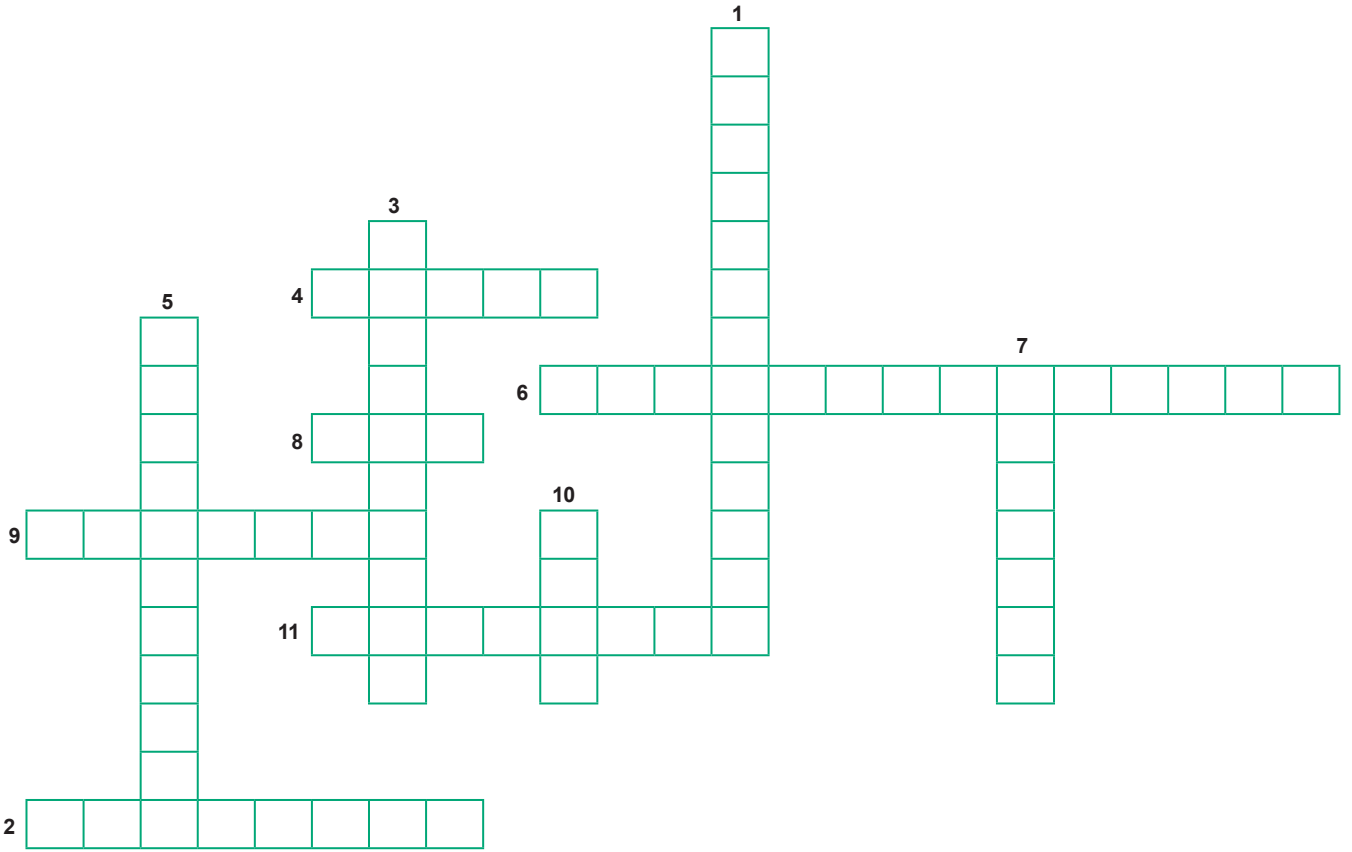

22. Verilen kelimeleri bulmaca üzerinde bulup işaretleyiniz. (Kelimeler sağdan sola, soldan sağa, yukarıdan aşağıya, aşağıdan yukarıya ve çapraz şekilde yerleştirilmiştir.)

ETKİN VATANDAŞLIK																			
Q	R	M	J	C	D	J	S	Z	N	A	P	W	O	B	F	D	E	A	H
A	T	O	M	Q	W	S	P	K	P	I	F	H	X	V	I	N	I	F	D
X	I	N	A	M	R	E	F	T	A	H	A	L	S	I	T	E	Q	O	B
M	M	A	G	Z	U	K	İ	L	T	İ	Ş	E	D	A	M	A	Ğ	F	G
L	Q	R	N	W	Y	A	N	A	Y	A	S	A	I	İ	İ	R	Z	N	E
W	Q	Ş	A	A	J	L	C	V	E	L	E	Z	L	S	U	C	I	C	W
Z	K	İ	C	L	Y	T	G	Y	C	R	G	L	E	D	W	K	A	A	T
Q	İ	W	A	R	R	Y	N	F	M	L	İ	B	A	K	R	I	T	E	P
S	L	G	R	M	Q	C	N	X	Y	E	T	N	N	E	Q	G	G	D	Q
X	K	A	T	I	L	I	M	K	G	U	D	U	H	S	N	W	M	C	T
Ö	İ	K	A	P	G	D	V	E	H	E	N	T	N	E	X	E	I	U	H
Z	A	P	G	U	U	K	M	A	M	A	U	Z	Z	P	Ş	C	B	M	F
G	L	H	I	R	W	E	D	O	K	L	D	V	Z	R	A	J	F	H	N
Ü	L	U	N	T	N	E	K	İ	N	U	P	H	U	O	F	O	N	U	V
R	E	K	H	L	V	R	N	I	T	R	V	T	C	X	R	R	V	R	C
L	C	U	İ	H	A	E	T	U	Y	A	İ	C	W	S	M	O	J	İ	V
Ü	W	K	Y	S	D	R	B	I	J	Y	T	S	A	E	S	J	L	Y	L
K	W	D	İ	E	A	A	V	D	E	O	L	İ	G	A	R	Ş	İ	E	B
L	A	A	M	M	V	F	W	T	A	J	İ	S	A	R	K	O	E	T	L
U	M	B	N	Y	M	Ç	O	Ğ	U	L	C	U	L	U	K	M	C	Q	E

KELİME LİSTESİ			
ANAYASA	CUMHURİYET	DOĞRUDAN DEMOKRASİ	EŞİTLİK
HUKUK	ISLAHAT FERMANI	KATILIM	LAİKLİK
MAGNA CARTA	MARTIN LUTHER KING	MEDENİ KANUN	MEŞRUTİYET
MONARŞİ	MİLLİ EGEMENLİK	OLİGARŞİ	TEOKRASİ
VEDA HUTBESİ	ÇOĞULCULUK	ÖZGÜRLÜK	

23. Verilen soruları cevaplayarak bulmacayı doldurunuz.

Soldan Sağa

2. Egemenliğin bir grup veya zümrenin elinde olduğu yönetim şeklidir.
4. Toplumı düzenleyen ve devletin yaptırım gücünü belirleyen yasaların bütünüdür.
6. Devlet yönetimini elinde bulunduran ve devlet gücünü kullanma yetkisine sahip partidir.
8. Hükümdarların yönetme ve egemenlik hakkını Tanrı'dan aldıklarını kabul eden anlayıştır.
9. Hakimiyetin tek kişide toplandığı yönetim şeklidir.
11. Din kuralların hakim olduğu yönetim şeklidir.

Yukarıdan Aşağıya

1. Yasama, yürütme ve yargı güçlerinin tek elde toplanmasıdır.
3. Halkın kendi kendini yönettiği yönetim şeklidir.
5. İlk Türk Anayasası olarak kabul edilir.
7. Bir devletin yönetim biçimini belirten, yasama, yürütme, yargılama güçlerinin nasıl kullanılacağını gösteren, yurttaşların kamu haklarını bildiren temel yasadır.
10. Bir toplulukta benimsenmiş, yerleşmiş davranış ve yaşama biçimlerinin, kuralların, görenek ve geleneklerin, ortaklaşa alışkanlıkların, tutulan yolların bütünüdür.

24. Eski Türk devletlerinde Kağanlık, Türklere Tanrı tarafından verildiğine inanılan bir görevdi. Bu anlayış "Kut" olarak adlandırılmıştı. Bu anlayışta Kağan gücünü Tanrı'dan almaktaydı ve ülke hanedan üyelerinin ortak malıdır düşüncesi hakimdi.

Buna göre eski Türk devletlerinde yönetim şekli için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Ülkenin yönetiminde ülkede yaşayan herkes söz sahibidir.
- B) Ülkede din ve devlet işleri birbirinde ayrılmıştır.
- C) Kurultayda alınan kararlar ülkenin yönetiminde etkili olmuştur.
- D) Kağan ve ailesinin ülkenin sahibi olması yanında kutsal bir yönü vardır.

25. Sultan II. Mahmud "Ben tebaamdan Müslümanları camide, Hristiyanları kilisede, Musevileri havrada görmek isterim." demiştir.

Sultan II. Mahmud'un bu sözü demokrasinin hangi temel ilkesine uygundur?

- A) Sosyal Devlet
- B) Demokratik Devlet
- C) Laik Devlet
- D) Hukuk Devleti

26. Cumhuriyetimizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk, kamuoyunu aydınlatmak için gazeteler çıkarılması ve Anadolu Ajansı'nın kurulması faaliyetlerinde bulunmuştur.

Atatürk'ün bu faaliyetleri, kamuoyu oluşturmada aşağıdakilerden hangisinin etkisine olan inancını göstermektedir?

- A) Siyasi partilerin
- B) Sivil toplum kuruluşlarının
- C) Kitle iletişim araçlarının
- D) Güzel sanatların

27. Sınıf başkanının belirlenmesinde aşağıdakilerin hangisi uygulanırsa demokratik bir yol izlenmiş olur?

- A) Sınıftaki en başarılı öğrencinin sınıf başkanı yapılması
- B) Yapılan oylama sonucu en çok oyu alan kişinin sınıf başkanı olması
- C) Sınıfı rahat kontrol edebilecek en yapılı öğrencinin başkan seçilmesi
- D) Sınıftaki en sessiz ve akıllı öğrencinin başkan olarak belirlenmesi

28. Aşağıdakilerden hangisi Mustafa Kemal Atatürk döneminde gerçekleşen gelişmelerden biri değildir?

- A) Cumhuriyetin ilan edilmesi
- B) Saltanatın kaldırılması
- C) Çok partili hayata geçiş denemeleri
- D) Tanzimat Fermanı'nın ilanı

29. Osmanlı Devleti'nde 19. yüzyılda gerçekleşen gelişmelerinden hangisi halkın yönetime katılmasını sağlamıştır?

- A) Meşrutiyetin ilan edilmesi
- B) Tanzimat Fermanı'nın ilan edilmesi
- C) Divan'ın kaldırılarak nazırlıkların kurulması
- D) Islahat Fermanı'nın ilan edilmesi

30. Siyasal gücün bir tek kişinin elinde bulunduğu ve o öldükten sonra yönetimin genellikle aile bireylerinden birine geçtiği yönetim biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Monarşi
- B) Meşrutiyet
- C) Oligarşi
- D) Demokrasi

31. Demokrasi eğitimi önce ailede başlar. Çocuk; haklarını öğrenmeyi, bu haklarını korumayı, başkalarının hakkına saygılı olmayı ilk olarak aile ortamında öğrenir. Bu nedenle aile içinde demokratik bir ortam sağlanması bireyin gelişimi için çok önemlidir.

Aile ortamında yapılan aşağıdaki uygulamalardan hangisi çocuğun demokratik bir bilinç kazanmasına katkı sağlamayacaktır?

- A) Ev işlerinin iş bölümü yapılarak yapılması
- B) Alınan kararlara evdeki herkesin katılması
- C) Aile içinde düşüncelerin özgürce açıklanabilmesi
- D) Tatile gidilecek yere babanın karar vermesi

32.

Fotoğrafta TBMM Genel Kurulu'nda yasama görevini yerine getiren milletvekilleri görülmektedir.

Yapılan bu uygulama Türkiye Cumhuriyeti'nin anayasada belirtilen hangi niteliğinin göstergesidir?

- A) Demokratik devlet
- B) Bağımsız devlet
- C) Laik devlet
- D) Sosyal devlet

33.

- I. Demokrat Parti
- II. Terakkiperver Cumhuriyet Partisi
- III. Serbest Cumhuriyet Partisi

Yukarıda verilenlerden hangileri Mustafa Kemal Atatürk'ün çok partili hayata geçiş için kuruluşuna destek verdiği partilerdendir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III

34. Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nde;

- Bir kişi veya gruba dini inancından dolayı ayrımcılık yapılmaması,
- Kanunların akla ve bilime dayandırılması,
- İnsanların istedikleri inanca sahip olması,

Devletin daha çok hangi niteliğiyle ilgilidir?

- A) Bağımsız devlet
- B) Sosyal devlet
- C) Hukuk devleti
- D) Laik devlet

35.

Devleti hakan yönetirdi. Devlet hanedanının ortak malıydı. Oğullar arasında hangisinin hanlık tahtına çıkacağını Tanrı takdir ederdi. Önemli meseleler kurultayda görüşülür, son sözü hakan söylerdi. Kurultay bir danışma meclisiydi.

Metinde yönetim şekli ile ilgili bilgi verilen Türk Devleti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türkiye Cumhuriyeti
- B) Osmanlı Devleti
- C) Türkiye Selçuklu Devleti
- D) Kök Türk Devleti

36.

Demokratik yönetimlerde kamuoyu araştırmalarına ve araştırma sonuçlarına değer verilir.

Bu cümleye dayanarak demokratik yönetimlerle ilgili aşağıdakilerden hangisini söylemek doğru olmaz?

- A) Farklı görüş ve düşünceler dikkate alınmaktadır
- B) İnsanlar fikir ve düşüncelerini rahatça dile getirebilmektedir.
- C) Ülkeyi yönetenler halkın eleştirilerini dikkate almaktadır.
- D) Vatandaşlara sınırsız özgürlükler tanınmaktadır.

37. • Padişah ilk kez kendi gücünün yanında kanun gücünü kabul etmiştir.
- Tüm vatandaşların can ve mal güvenliği hiç bir ayırım yapılmadan devletin güvencesi altında alınmıştır.
- Osmanlı topraklarında yaşayan tüm vatandaşların; din, dil, ırk ve mezhep farkı gözetmeksizin kanun önünde eşit olduğu vurgulanmıştır.

Bu gelişmeleri Osmanlı Devleti verilenlerden hangisiyle gerçekleştirmiştir?

- A) Tanzimat Fermanı B) Islahat Fermanı
C) Meşrutiyet D) Sened-i İttifak

38. 1215 yılında kabul edilen Magna Carta Libertatum'un 39. maddesine göre: "Özgür hiç kimse ülke kanunlarına göre yargılanmadan ve hüküm giymeden tutuklanmayacak, hapsedilmeyecek, mal ve mülkünden yoksun bırakılmayacak, sürgün edilmeyecek ve herhangi bir şekilde zarara uğratılmayacaktır."

Buna göre aşağıdaki yorumlardan hangisi doğru değildir?

- A) Kanun üstünlüğü benimsenmiştir.
B) Kişi hakları gözetilmiştir.
C) Demokrasi yolunda atılan önemli bir adımdır.
D) Otoriter yönetim güçlendirilmiştir.

39. Ücretsiz ders kitabı dağıtılması ve hiçbir geliri olmayan yaşlılara yaşlılık maaşı bağlanması uygulamaları devletin hangi niteliği ile ilgilidir?

- A) Lâik Devlet B) Sosyal Devlet
C) Hukuk Devleti D) Demokratik Devlet

40. Bir devletin demokratik, çağdaş ve modern bir devlet olabilmesi için insan haklarını anayasal bir hak olarak vatandaşlarına tanımış olması ve insan hakları ihlallerinin suç olarak kabul edilip cezalandırılması gerekir. Türkiye Cumhuriyeti Devleti, insan haklarına saygılı bir devlettir.

Bilgiye göre aşağıdakilerden hangisi ülkemizde görülen uygulamalardan biri değildir?

- A) Kadınların seçme seçilme hakkının olması
B) Hukuk üstünlüğünün kabul edilmesi
C) Herkesten eşit oranda vergi alınması
D) Vatandaşın can, mal, temel hak ve özgürlüklerinin olması

41. Aşağıdaki uygulamalardan hangisi bir ülkede demokrasinin var olduğuna kanıt olarak gösterilemez?

- A) İnsan hakları ihlallerinin suç olarak kabul edilip cezalandırılması
B) Farklı amaçlarla kurulmuş sivil toplum kuruluşlarının varlığı
C) Ulaşım ve alt yapı yatırımlarının fazla olması
D) Özgür ve bağımsız medya kuruluşlarının varlığı

42. Demokratik devletlerde aynı fikirlere sahip olan insanlar bir araya gelerek siyasi partiler kurarlar. Birden çok siyasi parti sayesinde farklı siyasi düşünceler kendilerini ifade etme imkanı bulabilir. Farklı seçenekler içerisinde istediği siyasi partiye oy veren insanlar çoğulcu bir demokrasi ortamını yaşatırlar.

Verilen açıklamalar demokrasinin hangi temel ilkesiyle ilgilidir?

- A) Çoğulculuk B) Eşitlik
C) Özgürlük D) Millî Egemenlik

43. Aşağıdakilerden hangisi günlük yaşamda karşılaştığımız demokratik uygulamalara örnek gösterilemez?

- A) Farklı düşüncelere sahip olan insanlara saygı duyulması
- B) Sınıftaki en başarılı öğrencinin başkan olarak belirlenmesi
- C) Anne ve babanın çocuklarına eşit davranması
- D) Meclis kararların oy çokluğu ile alınması

44. Hâkimiyet, halka, halkın tamamına aittir. Demokrasi prensibi, hâkimiyetin millete ait olduğunu, başka yerde olmayacağını savunur. Bu suretle, demokrasi prensibi, siyasi kuvvetin, hâkimiyetin köküne temas etmektedir.

Mustafa Kemal Atatürk'ün demokrasi ile ilgili görüşlerinden yola çıkarak aşağıdakilerden hangisi onun demokrasi anlayışı ile ters düşer?

- A) Millî kuvvetleri etkin, millî iradeyi hâkim kılmak esastır.
- B) Padişahın görev ve yetkileri aynen devam edecektir.
- C) Millet in istiklalini yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.
- D) Sivas Kongresi'ne sancaklardan halkın güvenini kazanmış, üçer delege katılacaktır.

45. Aşağıdakilerden hangisi demokratik toplumlarda karşılaşılabilecek antidemokratik uygulamalara örnek olarak gösterilemez?

- A) Toplumsal cinsiyet eşitsizliği
- B) Çocuk haklarının ihlal edilmesi
- C) Gelir düzeyine göre vergi alınması
- D) Halkın iradesinin hiçe sayılması

46. I. Halkın eğemenliğini bizzat ve doğrudan doğruya kullandığı demokrasi çeşididir.
II. Temsilciler olmasına rağmen halkın alınan kararlarda etkili olmasıdır.
III. Halkın, kendi seçtiği temsilciler tarafından idare edilmesidir.

Yukarıda verilenlerin ilgili olduğu demokrasi çeşidi seçeneklerden hangisidir?

I.	II.	III.
A) Temsili	Doğrudan	Yarı Doğrudan
B) Yarı Doğrudan	Temsili	Doğrudan
C) Doğrudan	Yarı Doğrudan	Temsili
D) Temsili	Yarı Doğrudan	Doğrudan

47. Atatürk, Serbest Cumhuriyet Fırkasının kurulması dolayısıyla Fethi Bey'e yazdığı mektupta:

“Büyük Millet Meclisinde ve millet önünde millet işlerinin serbest tartışılması ve iyi niyet sahibi zatların ve fırkaların düşüncelerini ortaya koyarak milletin yüksek menfaatlerini aramaları benim gençliğimden beri taraftar olduğum bir sistemdir. Memnuniyetle tekrar görüyorum ki laiklik esasında beraberiz. Büyük Mecliste aynı temele dayanan yeni bir fırkanın faaliyete geçerek millet işlerini serbest münakaşa etmesini cumhuriyet esaslarından sayarım. Bu itibarla görüşlerinizi takip için siyasi mücadeleye girmenizi şüphesiz iyi karşıladım.”
demmiştir.

Metne göre, Atatürk'ün Türk demokrasisine katkısı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Çok partili siyasi hayatı desteklemektedir.
- B) Mecliste farklı fikirlerin tartışılmasını milli menfaatler için yararlı görmektedir.
- C) Demokrasinin tam anlamıyla uygulanmasını istemektedir.
- D) Farklı fikirleri, devlet otoritesi için tehlikeli görmektedir.

48. Atatürk sayesinde Türk kadınına; 1930'da Belediye seçimlerine katılma, 1933'te Muhtar olma ve 1934'te Milletvekili seçme ve seçilme hakkı tanındı.

Bu gelişmeler Türk kadınının daha çok hangi alanda sahip olduğu haklar ile ilgilidir?

- A) Sosyal
- B) Tarihi
- C) İktisadi
- D) Siyasi

49. Atatürk, demokrasiye önem vermiş olup demokrasinin en önemli temel ilkelerinden biri olan siyasi partilerin varlığını desteklemiştir. Ülkemizin çok partili hayata geçebilmesi için elinden geleni yapmıştır. 9 Eylül 1923'te Halk Fırkası'nı kurmuştur. Serbest Cumhuriyet Fırkası'nın kurulmasını desteklemiş ancak ortam müsait olmadığı için bu parti kendisini feshetmiştir.

Bu bilgiye dayanarak verilen ifadelerden hangisine ulaşamaz?

- A) Atatürk döneminde demokratikleşme yolunda çalışmalar yapılmıştır.
- B) Halk Fırkası bizzat Atatürk tarafından kurulmuştur.
- C) Atatürk döneminde çok partili hayata geçilmiştir.
- D) Atatürk, çok partili hayata geçilmesi için çalışmalar yapmıştır.

50. I. Hükümetin yaptığı ve yapacağı uygulamaları denetlemek
II. Demokrasinin gerçek anlamıyla işleminin yolunu açmak
III. Farklı düşünen insanların mecliste temsil edilmesini sağlamak

Yukarıda verilenlerden hangileri çok partili hayatın ülke demokrasisine sağladığı yararlardandır?

- A) I ve III
- B) II ve III
- C) I ve II
- D) I, II ve III

51. Sosyal Bilgiler Öğretmeni Tuba Hanım dersin 35 dakikasını aile, okul ve toplumdaki demokratik uygulamaları anlatmaya, son 5 dakikasını ise sınıf başkanı seçimine ayırmıştır. Fakat sınıf başkanını sınıftaki öğrencilerin isteklerine göre değil de kendi istediği öğrenciyi seçerek yapmıştır.

Derste anlattığı konu ile çelişen bir davranış gösteren Tuba Öğretmen aşağıda verilen durumlardan hangisine aykırı davranmıştır?

- A) Demokrasi anlayışına
- B) Okul kurallarına
- C) Öğrenci seviyesine
- D) Soru çözme becerisine

52. Demokratik yönetimlerde çoğunluğu elde eden siyasi partinin kullanabileceği yetkiler sınırsız değildir. Yasa yapma, bu yasaları uygulama, yasalara uymayanları cezalandırma yetkilerinin tümü seçimi kazanan partinin elinde toplanamaz.

Verilen açıklamalarda demokratik yönetimlerde ki uygulamalardan hangisinin önemine değinilmiştir?

- A) Kuvvetler ayrılığının
- B) Özgür düşünce yapısının
- C) Basın ve yayın özgürlüğünün
- D) Merkeziyetçi yönetim tarzının

53. Demokratik devletlerde aynı fikirlere sahip olan insanlar bir araya gelerek siyasi partiler kurarlar. Birden çok siyasi parti sayesinde farklı siyasi düşünceler kendilerini ifade etme imkanı bulabilir. Farklı seçenekler içerisinde istediği siyasi partiye oy veren insanlar bir demokrasi ortamını yaşatırlar.

Demokrasinin temel ilkelerinden hangisi bu anlama gelmektedir?

- A) Çoğulculuk
- B) Eşitlik
- C) Katılım
- D) Özgürlük

- 54.
- 65 yaş üzerindeki insanlara ücretsiz ulaşım sağlanması
 - İlk ve orta öğretime devam eden öğrencilere ücretsiz kitap dağıtılması
 - İhtiyaç sahiplerine ücretsiz sağlık hizmeti sunulması

Verilen özellikler aşağıda verilen devletin hangi niteliği ile ilgilidir?

- A) Sosyal Devlet
- B) Laik Devlet
- C) Hukuk Devleti
- D) Demokratik Devlet

CEVAP ANAHTARI

1. 1-D, 2-D, 3-Y, 4-D, 5-Y, 6-Y, 7-D, 8-Y
2. 1-E, 2-D, 3-B, 4-A,5-F, 6-H, 7-C
3. 1-D- MİLLETVEKİLİ 6-B- LAİK DEVLET
2-G- SENEDİ İTTİFAK 7-F- MUHALEFET
3-C- IRKÇILIK PARTİSİ
4-I- REFERANDUM 8-A- SOSYAL DEVLET
5-H- TÖRE 9-E- İKTİDAR PARTİSİ
4. a. ÖZGÜRLÜK e. YARGI
b. EŞİTLİK f. MEŞRUTİYET
c. CUMHURİYET g. MONARŞİ
d. OLİGARŞİ h. LAİKLİK
i. TÖRE
5. KURULTAY,
MONARŞİ,
DARBE,
LAİKLİK,
KANUNİESASİ,
MEŞVERET,
EŞİTLİK,
KATILIM,
TANZİMAT
Şifre Kutusu: DEMOKRASİ
6. A. Şeyh Sait İsyanı F. Kanun-i Esasi
B. Anayasa G. Halk Fırkası
C. kurultay H. Türk Medeni Kanunu
D. kamuoyu
E. güçler ayrılığı
7. a. Laik Devlet e. Hukuk Devleti
b. Sosyal Devlet f. Laik Devlet
c. Hukuk Devleti
d. Sosyal Devlet
8. 1- SOSYAL DEVLET,
2- LAİK DEVLET,
3- DEMOKRATİK DEVLET
9. 4-1-3-5-2

10. 1. Sened-i İttifak
2. Tanzimat Fermanı
3. Islahat Fermanı
4. Meşrutiyetin İlanı
A. Cumhuriyet Halk Fırkası
B. Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası
C. Serbest Cumhuriyet Fırkası
11. **DEMOKRATİK OLAN:** b-d-e,
DEMOKRATİK OLMAYAN: a-c
12. **Örnek: Demokratik olan:** Yapılan oylama sonucu sınıf başkanlığına en fazla oyu alan öğrencinin seçilmesi
Antidemokratik olan: Beden eğitimi dersinde futbol sahasının sürekli aynı öğrenciler tarafından kullanılması
13. a. 1-2-3-4-6-8-9
b. 5-7
14. Teokrasi: Devlet yönetiminin din kurallarına göre yönetilmesidir.
Oligarşi: Yönetimin bir zümre veya gruba ait olmasıdır.
Demokrasi: Egemenliğin kaynağının halkın iradesinde olmasıdır.
Monarşi: Egemenliğin tek kişide toplanmasıdır.
15. **TANIMI:** Ulusun, egemenliğini kendi elinde tuttuğu ve bunu belirli süreler için seçtiği milletvekilleri aracılığıyla kullandığı devlet biçimidir.
ÖZELLİKLERİ: *Halkın egemenliğine dayanan bir yönetim şeklidir.
 - Hukukun üstünlüğüne dayanır.
 - Halkın seçme ve seçilme hakkı vardır.
 - Bütün vatandaşları yasa önünde eşittir.
 - Hak ve özgürlükler, devlet güvencesindedir.**CUMHURİYET İLE YÖNETİLEN ÜLKELERE ÖRNEKLER:**
1.Türkiye, 2. Almanya, 3. Fransa, 4. ABD
CUMHURİYET İLE YÖNETİLMİYEN ÜLKELERE ÖRNEKLER:
1.Suudi Arabistan, 2.Katar, 3.Vatikan, 4.Kuveyt
16. **Örnekler:** Yaz tatiline gidilecek yerin ev halkının görüşlerine göre belirlenmesi.
Salona alınacak koltuk takımının alınma aşamasında evde yaşayan her kesin görüşüne başvurulması.
Akşam izlenecek filme birlikte karar verilmesi.
Ev temizliğinin birlikte yapılması.

17. 2. Çıkış
18. 1-Monarşi yönetimi hakkında bilgi veriniz?
2-Sorumluluk nedir?
3-Milletvekili kime denir?
4-Referandum hakkında bilgi veriniz?

19. Sosyal Devlet: Sosyal devlet anlayışı vatandaşların hak ve özgürlüklerini koruyan eşitlik ilkesini benimseyen devlet anlayışıdır. Bu anlayıştaki devlet, vatandaşlarının toplumsal ve ekonomik varlıklarını iyileştirmek için önemli roller üstlenerek bu yolda vatandaşlarına olanaklar sunar. Sosyal adaletin artırılmasına yönelik çalışır. Ekonomik, sosyal ve kültürel açıdan geri kalmış ya da güçsüz insanların da toplumun içinde bulunduğu genel refah seviyesine ulaşması için çaba harcar.

Laik devlet: Laiklik yalnız din ve dünya işlerinin ayrılması değil tüm yurttaşların din, vicdan ve ibadet hürriyetinin sağlanmasıdır. Laikliğin en önemli unsurlarından biri de devletin çeşitli dinlerin ve mezheplerin mensupları arasında kanun önünde ayırım gözetmemesidir.

Hukuk devleti: Kanun koyucuların da kanunlara uymak zorunda olduğu sisteme hukuk devleti denilir. Hukuk devletinde yasalar anayasaya uygun olur. Bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nde kimseye ayrıcalık tanınmaz, kanunlar karşısında herkes eşittir. Bu duruma hukukun üstünlüğü denir. Ülkemizde yargının bağımsız mahkemelerce yürütülmesi hukukun üstünlüğünü gösterir.

Demokratik devlet: Demokratik devletlerde yöneticiler seçimle iş başına gelir. Vatandaşlar seçme ve seçilme hakkına sahiptir. Herkesin eşit oy hakkı vardır. Seçimlerde oylama gizli, oyların sayımı açık yapılır. Böylece millet sahip olduğu egemenlik hakkını temsilcileri olan milletvekilleri aracılığıyla kullanır.

20. a-Halk Fırkası- Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası- Serbest Cumhuriyet Fırkası
b-Teşkilat-ı Esasi
c-Kuvvetler Birliği
d-Anayasanın ilk üç maddesi

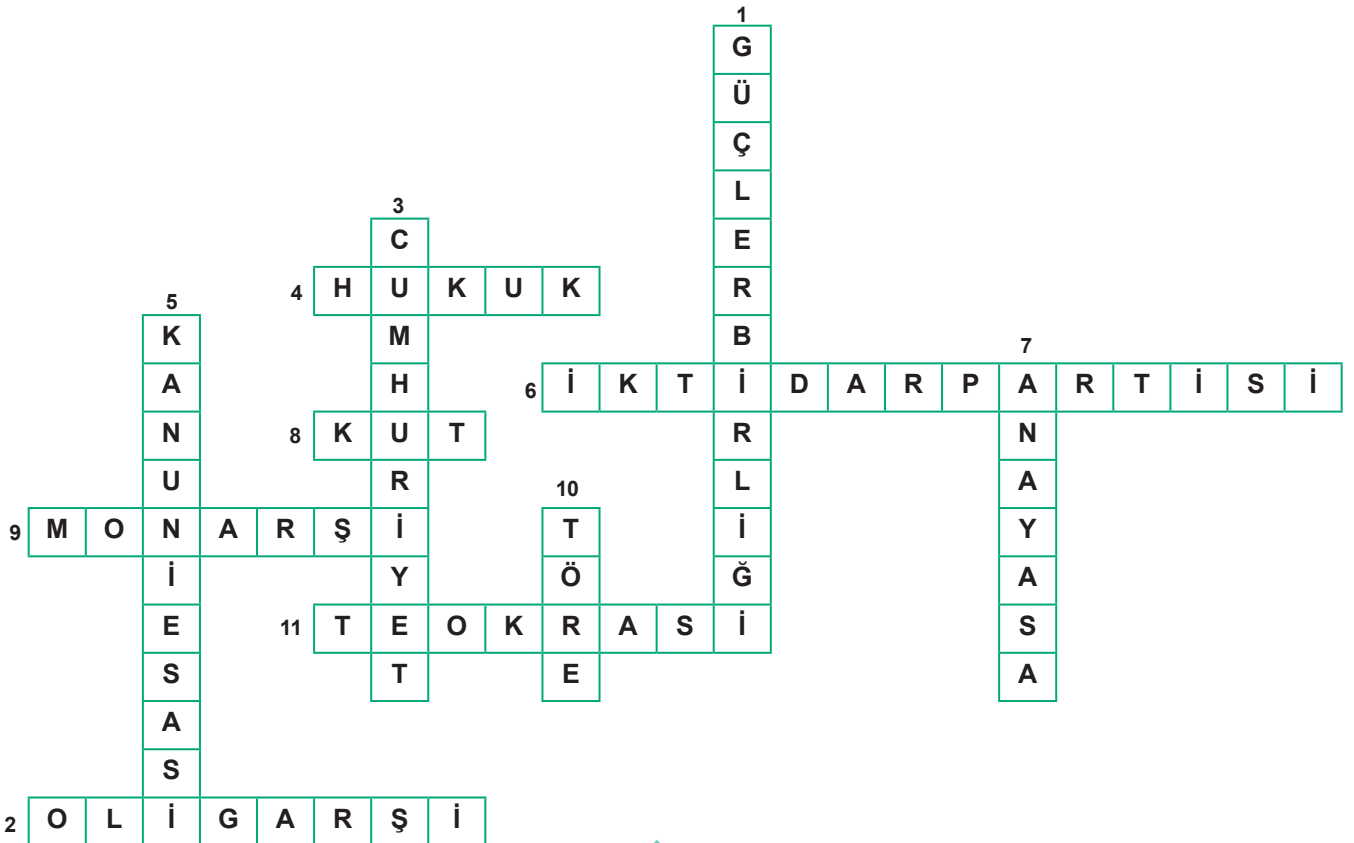
21. 6-2-5-4-1-3

22.

ETKİN VATANDAŞLIK

Q	R	M	J	C	D	J	S	Z	N	A	P	W	O	B	F	D	E	A	H
A	T	O	M	Q	W	S	P	K	P	I	F	H	X	V	I	N	I	F	D
X	I	N	A	M	R	E	F	T	A	H	A	L	S	I	T	E	Q	O	B
M	M	A	G	Z	U	K	İ	L	T	İ	Ş	E	D	A	M	A	Ğ	F	G
L	Q	R	N	W	Y	A	N	A	Y	A	S	A	I	İ	İ	R	Z	N	E
W	Q	Ş	A	A	J	L	C	V	E	L	E	Z	L	S	U	C	I	C	W
Z	K	İ	C	L	Y	T	G	Y	C	R	G	L	E	D	W	K	A	A	T
Q	İ	W	A	R	R	Y	N	F	M	L	İ	B	A	K	R	I	T	E	P
S	L	G	R	M	Q	C	N	X	Y	E	T	N	N	E	Q	G	G	D	Q
X	K	A	T	I	L	I	M	K	G	U	D	U	H	S	N	W	M	C	T
Ö	İ	K	A	P	G	D	V	E	H	E	N	T	N	E	X	E	İ	U	H
Z	A	P	G	U	U	K	M	A	M	A	U	Z	Z	P	Ş	C	B	M	F
G	L	H	I	R	W	E	D	O	K	L	D	V	Z	R	A	J	F	H	N
Ü	L	U	N	T	N	E	K	İ	N	U	P	H	U	O	F	O	N	U	V
R	E	K	H	L	V	R	N	I	T	R	V	T	C	X	R	R	V	R	C
L	C	U	İ	H	A	E	T	U	Y	A	İ	C	W	S	M	O	J	İ	V
Ü	W	K	Y	S	D	R	B	I	J	Y	T	S	A	E	S	J	L	Y	L
K	W	D	İ	E	A	A	V	D	E	O	L	İ	G	A	R	Ş	İ	E	B
L	A	A	M	M	V	F	W	T	A	J	İ	S	A	R	K	O	E	T	L
U	M	B	N	Y	M	Ç	O	Ğ	U	L	C	U	L	U	K	M	C	Q	E

23.

24.	D	35.	D	46.	C
25.	C	36.	D	47.	D
26.	C	37.	A	48.	D
27.	B	38.	D	49.	C
28.	D	39.	B	50.	D
29.	A	40.	C	51.	A
30.	A	41.	C	52.	A
31.	D	42.	A	53.	A
32.	A	43.	B	54.	A
33.	D	44.	B		
34.	D	45.	C		

meb.gov.tr